

U ZENICI CENTRALNA BH MANIFESTACIJA OBILJEŽAVANJA MEĐUNARODNOG PRAZNIKA RADA

Prvi maj u radničkom gradu uz crve

U godini u kojoj se 1. maja navršilo tačno 130 godina borbe za radnička prava – 1886.-2016. u organizaciji Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine i u saradnji sa dvadesetak granskih sindikata, centralna manifestacija obilježavanja za BiH održana je u Zenici, nekadašnjem bastionu radničke klase. Pod sloganom “Borba za radnička prava, socijalna zaštita i dohodak za sve”, manifestacija je započela proširenom sjednicom Glavnog odbora Saveza samostalnih sindikata BiH, kojoj su prisustvovali pred-

sjednik Saveza **Ismet Bajramović**, dopredsjednici **Sinan Husić** i **Selvedin Šatorović**, predsjednici granskih sindikata – članica Saveza, potom kantonalnih odbora Saveza, članovi Glavnog odbora i Predsjedništva Saveza, Nadzornog odbora i Statutarne komisije Saveza, te članovi glavnih/upravnih i centralnih odbora granskih sindikata, predsjednici i članovi kantonalnih organizacija granskih sindikata, kao i predsjednici i članovi sindikalnih organizacija sa područja ZDK i Grada Zenice. Proširenoj sjednici Glavnog odbora prisu-

žavanje Prvog maja u poslijeratnom periodu u BiH. Na ovoj manifestaciji bilo je više od pet stotina članova užeg rukovodstva Saveza Sindikata iz svih gradova Federacije BiH, od Velike Kladaše i Goražda do Neuma, čime je radnička Zenica pokazala da može biti grad spajanja i zbližavanja u BiH, a na platou Kamberovića polja, na radničkom grahu i neformalnom druženju okupilo se oko 2.500 ljudi. Stoga koristim priliku da se još jednom zahvalim svima koji su podržali ovu manifestaciju, posebno radnicima, nezaposlenima, penzionerima, koji su svojim učešćem podržali rad Sindikata i time poslali poruku da se samo zajedničkim snagama možemo oduprijeti naleću globalnog kapitalizma i sačuvati trenutno ionako minimalna prava radnika u BiH.

Selvedin Šatorović, potpredsjednik Saveza Samostalnih sindikata BiH i predsjednik Sindikata osnovnog odgoja i obrazovanja BiH i ZE-DO kantona o dojmovima manifestacije:

- Jako sam zadovoljan kako je protekla centralna manifestacija obilježavanja Međunarodnog praznika rada u Zenici. Zapravo, organizacija ove svečanosti potvrđuje da Zenica može biti izvrstan domaćin, ne samo velikim sportskim događajima, već i sindikalnim aktivnostima. Unatoč kiši, ako je suditi po odzivu učesnika, zenička manifestacija je bila najmasovnije obilje-

Nakon proširene sjednice Glavnog odbora učesnici centralne manifestacije, kao i Zeničani koji su im se pridružili, defileom kroz centar grada, zaputili su se do centralnog gradskog spomen-obilježja Kamena Spavača, na kome je odata počast poginulim u oba rata te civilnim žrtvama rata i položeno cvijeće. Druženje za oko 2.500 učesnika Savez je organizirao u parku Kamberovića polje, gdje su počašćeni izvrsnim radničkim grahom te kiselom vodom i sokovima. Sve u svemu, ovogodišnji Prvi maj u radničkoj Zenici bio je drugačiji od prethodnih. Protekao je u svečanoj atmosferi i proslavljen dostojanstveno, za što svakako čestitke zaslužuje glavni organizator Savez samostalnih sindikata BiH, a posebno domaćin Kantonalni odbor Saveza ZE-DO kantona, na čelu sa Mirnesom Isakovićem.

stvovalo je oko 550 učesnika manifestacije, pa je amfiteatar Gradskog vijeća Zenica bio pretijesan da primi sve koji su željeli prisustvovati.

Prvi maj-dio radničke tradicije

U ime domaćina manifestacije – Kantonalnog odbora Saveza ZE-DO kantona učesnike je pozdravio i čestitao Prvi maj **Mirnes Isaković**, predsjednik. U svom obraćanju on je podsjetio učesnike da se Međunarodni praznik rada obilježava kao spomen na velike radničke demonstracije, održane u Čikagu 1. maja 1886. godine, kada je u sukobima s policijom

poginulo više od dvije stotine radnika. Tada su osmoro radnika osuđeno na smrt vješanjem, a suđenje će do danas ostati upamćeno kao najveći podbačaj američkog pravosuđa.

Mirnes Isaković

-Upravo je Čikago bio srce radničke organizacije, gdje je štrajk i bio najmasovniji, o čemu govori i podatak da se na Aveniji Mičigen okupilo, za to vrijeme nevje-

rovatnih 80 hiljada radnika. Radnici su tada tražili čuvene “3 osmice” - osam sati rada, osam sati odmora i osam sati “za što nam drago”... Jedan od osmoroce osuđenih na smrt uputio je svojim istražiteljima i sucima poruku, koja je i danas aktuelna, a koja glasi – Doći će vrijeme kada će tišina naših grobova biti glasija od našeg glasa” - istakao je Isaković podsjetivši da je odlukom Druge Internacionalne 1889. godine 1. maj proglašen Međunarodnim praznikom rada, koji se u svim zemljama svijeta obilježava velikim paradama i prosvjedima. Isaković je još kazao kako je Praznik rada u BiH dio radničke tradicije, dan solidarnosti, poštovanja dosto-

janstvenog rada i radnika, dan borbe za radnička prava.

Sindikati nema alternativu

Učesnicima se obratio i Ismet Bajramović, predsjednik Saveza samostalnih sindikata BiH.

- Prije tačno godinu dana u Tuzli jasno i glasno smo rekli da se protivimo zakonskim rješenjima, koja će umanjiti naša mukotržno izborna prava. Danas u Zenici imamo razloga da budemo djelimično razočarani, ali mnogo više ponosni. Protekla je godina stavila na veliki ispit cijeli sindikalni pokret u BiH i s ponosom mogu reći da smo kao Savez danas porodica koju čine 24 granska sindikata, taj ispit položili. Iako je Zakon o radu usvojen mimo naše volje i na način koji normalna, demokratski razvijena društva ne poznaju,

Ismet Bajramović

uspjeli smo hladne glave i uz manja odricanja zadržati Opći kolektivni ugovor i kreirati platformu da u narednom periodu potpišemo granske kolektivne ugovore. Zahtijevalo je to mnogo strpljenja, truda, razboritosti. Nailazili smo na razne otpore i pritiske, pa čak i nerazumijevanja od strane naših kolega i članova...- kazao je Bajramović. On je učesnicima manifestacije poručio da Sin-

ene karanfile, Internacionalu i grah

Učesnici su dobili i crvene majice, na kojima je odštampan slogan ovogodišnje manifestacije, a organizator je mislio i na novinare, koji su također podijeljene majice sa sloganom manifestacije te uz poruku mediji su uz nas. Savez sindikata BiH učesnicima manifestacije podijelio je i afiše u kome se prezentira deset najčešćih predrasuda o Sindikatu, i sa porukama – Zajedno smo jači i Budi član.

dikat nema alternativu stoga što nijedna druga organizacija nije isključivo radnička i nema trajni zadatak borbe za prava radnika.

-Moramo se približiti svakom članu, biti spremni saslušati ga i odgovoriti na sva pitanje. Moramo jasno radnicima i radnicama objasniti zašto se trebaju učlaniti u naše organizacije, zašto samo sindikat predstavlja garant da će imati potpisane ugovore, a samim tim i osigurana materijalna prava. Naša je zadaća da im objasnimo da samo kao članovi sindikata radnici postaju partner poslodavcima i subjekt koji će vlasnici i upravljači kapitalom uvažavati.

Na kraju je Bajramović poručio da je pred bh. radnicima, članovima Sindikata, još mnogo borbe. -Predstoje nam bitke za potpisivanje granskih kolektivnih ugovora na nivou kompanija te usvajanje zakona koje Savez godinama traži od nadležnih da usvoje. Samo jedinstveni ćemo uspjeti u tome...-

L.Sarajlić

RIJEČ UČESNIKA MANIFESTACIJE

Pero Obad, Neum: Predsjednik sam Sindikata hrvatskih telekomunikacija Mostar, član Glavnog odbora Samostalnog sindikata BiH te član njegovog Predsjedništva. Čestitam organizacionom odboru na ovoj izuzetno dobro organiziranoj manifestaciji. Sve je bilo na jednom izuzetno dostojanstvenom nivou, zapravo upravo onako kako to dolikuje nama sindikalcima.

Zehra Hadžić, Cazin: Predsjednica sam Kantonalnog odbora Samostalnog sindikata osnovnog odgoja i obrazovanja Unsko-sanskog kantona. Inače, dolazim iz Cazina, odnosno iz Bihaća. Zajedno sa svojim kolegama putovala sam pet-šest sati da bismo prisustvovali ovom skupu, koji zavrjeđuje najljepše komplimente. Mislim da su se na ovu manifestaciju odazvali svi oni koji su bili pozvani iz svih krajeva Federacije BiH.

Istina, možda nam se moglo pridružiti više građana Zenice, jer smatram da se borba za radnička prava u ovom gradu tiče jako mnogo njegovih građana. **Jusuf Talović**, prof, Kakanj: Učesnik sam manifestacije ispred Sindikata osnovnog obrazovanja, a član sam i Kantonalnog odbora Sindikata ZE-DO kantona. Organizatorima upućujem sve pohvale za organizaciju skupa, no žao mi je što nema više građana Zenice i Kaknja, kao i susjednih gradova u ZDK.

Laura Lenasi, Zenica: Članica sam Limene glazbe, odnosno Duvačkog orkestra KUD-a Željezara Zenica već četiri godine, a sviram flautu. Inače, završavam Srednju muzičku školu u Zenici. Unatoč umoru, jer smo po dobrom, starom običaju ustali u četiri ujutro, kako bi svojim sugrađanima svirali Prvomajsku budnicu,

veliko mi je zadovoljstvo što smo kao orkestar učestvovali i u ovoj prvomajskoj manifestaciji, koja je predivna. Voljela bih da Zenica stalno bude domaćin ovakvim skupovima u povodu Praznika rada.

Elvedina Arnaut, Goražde: Prosvjetna sam radnica, a članica sam Sindikata i Nadzornog odbora Sindikata osnovnog odgoja i obrazovanja Federacije BiH. Ova manifestacija je izvrsna prilika da Savez na pravi način predstavi položaj radničke klase u našoj zemlji. Ali o ugroženim pravima radnika trebalo bi da se govori svaki dan.

Izet Kalabušić, Zenica: Sindikalni sam povjerenik JU Predškolskih odgoj i obrazovanje. Punopravni smo članovi Samostalnog sindikata osnovnog odgoja i obrazovanja. Drago mi je što je ove godine Zenica domaćin obilježavanja 130 godina

borbe za radnička prava. Ova manifestacija zapravo je način našeg zbližavanja iz kojeg bi se zapravo mogao popraviti položaj radnika u BiH.

Azur Bijedić, Zenica: Rukovodilac sam zeničkog Duvačkog orkestra već pet godina. Svakako, zahvaljujući ovoj manifestaciji, ali i zbog našeg jubileja, naime ove godine proslavljamo 90 godina Duvača, ovogodišnji Prvi maj u radničkoj Zenici, je mnogo drugačiji i volio bih da postane tradicija u našem gradu.

Ekrem Hodžić, penzioner i RVI, Zenica: Svaka čast Sindikatu. Ovo meni, ali vjerujem i drugim učesnicima mnogo znači. Velika je simbolika da se baš na Međunarodni praznik rada na jednom mjestu okupši radnička klasa, koje je sve manje u ovoj našoj državi. Prilika je ovo da se i upoznamo, razmijenim mišljenja, a i jedni drugima izjadamo.